

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۴/۰۴

شاه ولی ارین

د افغانستان په هکله د پاکستان دبنمنانه پالیسي

(دریمه برخه)

درنو لوستونکو د مقالې په تېرې برخه کې مو څو پوښتنې وړاندې کړي وي، چې د ټولو پوښتنو اساسي محور دا و، چې پاکستان ولی پر افغانستان او افغان ولس غیر عادلانه او ظالمانه تجاوز او هوايي بریدونه پیل کړي دي.

حقیقت خو دا دی، چې پاکستان په تېرو پنځه لسيزو کې د افراطیت د روزلو او ساتلو له لارې په ملیاردونو ډالري تر لاسه کولي او په سیمه کې یې خان د افراطیت او اسلامي هېواد مالک گڼه او د همدې ملکیت له لارې یې تل د هندوستان، افغانستان، منځنۍ اسیا او حتا د چین حکومتونه تر فشار لاندې راوستل.

څرنگه چې د دغو افراطي ډلو ملکیت یې درلود نو ځکه دغه ډلې یې تر کنترول او قوماندې لاندې هم وي. تل یې له دوي نه په سیمه کې د خپلو او بادارانو د گټو او موخو د عملي کولو او نیابتي جگړو ته په لمن وهلو کې ترې استفاده تر سره کوله.

په افغانستان کې د طالبانو د حاکمیت د مینځته راتگ په لومړیو ورځو کې پاکستانی جرنیلانو او (ای اس ای) د خوشالی جامونه پورته کول، ځکه چې د دوي یې په پاکستان کې کلونه میلمه پالنه کړې وه، او هم یې د دوي په قدرت ته د رسیدلو په لار کې هلې، ځلې تر سره کړي وي، خو تشخیص او محاسبه یې برعکس انکشاف وکړ، څرگندېږي چې طالبانو د دوي مشورو او ملکیت ته ارزښت ور نه کړ.

داسې ښکاري، چې طالبانو نه یوازې دا چې د پاکستانی چارواکو او حاکمیت ته یې ارزښت ور نه کړ، بلکه له هندوستان سره چې د پاکستان ازلي دبنمن دي دپلوماتیکي اړیکې ټینګې کړي، چې دا وضعیت پاکستانی چارواکي خورا اندیښمن کړل.

بله اساسی موضوع د پاکستان د حکومت په خاص ډول پوځي جرنیلانو نژدیوالی له امریکا او اسرایلو سره او غزې ته د پوځي ځواکونو د لیږلو تعهد په پاکستان کې د اسلامي گوندونو مخالفت، د پاکستانی حاکمانو اسلامي هویت هم له گواښ سره مخ کړی، د پاکستانی چارواکو دغه عمل د پاکستانی طالبانو د غزې د مسلمان ولس پر ضد عمل له امله د دوي مخالفت او جگړو نور هم زور و موند، پنجابي حاکمیت او کرابي پوځ نه ځکه لاره ورکه شوه، چې هم یې په سیمه کې اسلامي مالیکیت له لاسه ورکړ او هم د افراطیت د کلونو مالیکیت، لیدل کېږي چې دغه دواړه مالیکیتونه د شرایطو او قراینو په کتو سره په طبعی ډول افغان او پاکستانی طالبانو تر لاسه کړل.

د پاکستان کورنی جگړو، نا امنیو، اقتصادي ستونزو او همداسې نورو لاسګونو پرمونو پاکستانی جرنیلان د یې ته اړوېستل تر څو د خپل ولس د اغوا کولو په خاطر پر افغانستان نظامي تجاوز وکړي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

پاکستان خپلو ولسونو ته د دغې ناروا جگړې د مشروعیت ورکولو له پاره د (ټي ټي پي) موجودیت په افغانستان کې هسي بهانه گرزولی، حال داچې، دغه جگړه نورې موخې لری چې په لاندې توگه ورته اشاره کوم:

۱- شهپاز شریف او د کرایې پوځ مشر د امریکا ولسمشر ترامپ ته په ټیټو سرونو و عده ورکړي چې دوي به د جگړې له لارې پر افغان طالبانو دومره فشار راولي، تر څو طالبان مجبور شي او د بگرام هوایي اده امریکا ته په اختیار کې ورکړي.

۲- د دوی بل تعهد له امریکا سره دا دی، چې پاکستان د هوایي بریدونو له لارې په افغانستان کې د امریکا نه راپاتې شوي وسلې او مهمات په نښه کړي او له مینځه یې یوسي.

۳- پاکستان ته د افغان دولتونو په تیره کې او یا اوس هم د طالبانو نږدېوالی له هند سره په هیڅ ډول د منلو وړ نه دي، نو ځکه دوي د جگړې له لارې فشار راوړي، چې په مذاکراتو کې پر افغان دولت دا ومني، چې له هندوستان سره هر نوع اړیکې باید د پاکستان تر نظر لاندې وي.

۴- پاکستان تل د خپلو غلطو پالیسیو له امله د افغانستان نارامی په خپله گټه ویني، حال داچې دغه محاسبه یوه غلطه پالیسی ده، ارام او پیاوړي افغانستان د ټولو گاونډیو او په خاص ډول د پاکستان په گټه دي، ځکه له منځنۍ اسیا سره تجارتي او اقتصادي راکړه ورکړه د افغانستان له لارې پاکستان ته مؤثره او ارزانه تمامیدی شي، چې باثباته افغانستان دغه اړیکې نورې هم پیاوړي کولای شي.

۵- پاکستانی جرنیلان او پنجابي واکداران یې هڅه کوي د افغانستان او نورو گاونډیو هېواد سره په پولو کې نا امنی او تیروریستي فعالیتونه تر سره کړي تر څو د دغه هېوادونو او طالبانو تر مینځ د بی باوریو اور ته لمن ووهي، چې د چینایي اوگرو وژنه او داسی نورې پېښې یې ښکاره ثبوت دی.

۶- د پاکستان له لورې د طالبانو د مخالفینو په خاص ډول شمالي ټلواله او نور هېواد پلورونکو سره لیدني کتنې د پاکستانی جرنیلانو او (ای اس ای) بله هغه ناکامه پروژه ده چې دغه ډلې او کسان افغانانو ته نور د منلو نه دي، او د پاکستان دغه ډول فشارونه بی ثمره بریښي.

۷- پاکستان داسی بی ځایه سوچ کوي، چې پر طالبانو به د زور او فشار له لارې د دیورند د فرضي کرښې په رسمیت پیژنده یو ډول نه یو ډول تر لاسه کړي، حال دا چې دا کار ناشونی بریښي او نه هم دا د دولتونو کار دي، دا د کرښې د دواړه خواوو د ولسونو حق او صلاحیت دي.

نور بیا

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ